

V KANCELÁŘI NA MĚ SKOČILO PĚT CHLAPŮ A BYLO VYMALOVÁNO

Miroslav Kopt (*1935)

Miroslav Kopt se narodil 13. července 1935 v Praze. Rodina v té době ale žila v Košicích na Slovensku, kde měl otec stavební firmu. Po maďarském záboru jižních příhraničních oblastí v roce 1938 museli s rodiči uprchnout. Usadili se v Praze v Kobylisích na dohled nechvalně proslulé kobyliské střelnice, kde nacisté za války popravovali své nepřátele: *„Jednou jsme s maminkou na procházce míjeli kolonu nákladních aut a slyšeli zpívat Čechy krásné, Čechy mé. Vezli je na popravu. To mi jako klukovi utkvělo.“*

Po válce se Miroslav dostal do kontaktu se skauty a v roce 1947 vstoupil do Junáka. Když jej po únoru 1948 ve škole šikanoval za skauting do komunismu zapálený nový ředitel, Koptovo protirežimní nasměrování, které získával již od rodičů, ještě zesílilo. S kamarádem Františkem Holým začali přepisovat a rozšiřovat protikomunistické letáky. Jeden takový leták přinesl svému strýci Františku Bohdalovi, který byl napojen na odboj. Strýc brzy Miroslava požádal o pomoc. Dal mu za úkol s kamarádem hlídat večer dva domy na Vinohradech: *„Kdyby se objevilo větší množství lidí, měli jsme dvakrát zazvonit na zvonek. Až po letech jsem se dozvěděl, že se tam ukrýval s rodinou dr. Ladislav Karel Feierabend, bývalý ministr financí.“* Kopt měl za sebou, i když nevědomky, první vážnou odbojovou akci.

V roce 1949 se rodina přestěhovala do Vršovic, kde se Miroslav seznámil se skautským uskupením Ostříž, jež tvořily skautské skupiny z celé Prahy. Pokračovali v letákových akcích, rozesílaly výhrušné dopisy komunistickým funkcionářům, podnikali drobné sabotáže v okolí Prahy, sbírali informace o komunistech, později začali shromažďovat zbraně. Jak se činnost rozrůstala, došlo v roce 1952 k prvnímu většímu prozrazení skautské sítě. Nastalo zatýkání a StB si přišla i pro Miroslava Kopta. Byl odsouzen k šesti měsícům, avšak do vězení nakonec nemusel nastoupit díky prezidentské amnestii, kterou po smrti Klementa Gottwalda v roce 1953 vyhlásil nový prezident.

Miroslav dospěl k závěru, že pro konečnou porážku komunismu musí odboj vést mnohem profesionálněji, a začal se zajímat o zpravodajské techniky: *„Studoval jsem odbojovou literaturu z války. Dostala se mi do ruky i instruktážní knížka sekce Komunistické internacionály pro výcvik jejích vlastních agentů.“* Kopt založil vlastní odbojovou skupinu s krycím jménem Tonda, která nebyla přímo navázána na skauty. Začátkem roku 1954

však došlo k prozrazení spřízněné skupiny Miroslava Obermana a smyčka StB se začala neúprosně utahovat. Miroslav Kopt se rozhodl pro útěk do zahraničí, ale těsně před tím, než se vydal na cestu, byl v listopadu 1954 zatčen: *„Šel jsem do práce odevzdat neschopenku, abych získal pár dní náskok. V kanceláři na mě skočilo pět chlapů a bylo vymalováno.“*

Následovalo brutální vyšetřování v Bartolomějské ulici: *„První výslech trval asi 3 dny.“* Kopt byl falešně obviněn z vraždy a vyhrožovali mu trestem smrti. Došli si i pro otce, kterého donutili podepsat spolupráci, že jinak syna pověsí. Miroslav Kopt se nepřiznal a v následném procesu byl odsouzen k deseti letům za velezradu. Otec po vynesení rozsudku nad synem spolupráci s StB ukončil.

Miroslav Kopt nejprve putoval na marodku v Pankrácké věznici, kde se léčil z následků vyšetřování. Poté byl poslán na lágr Nikolaj na Jáchymovsku, kde zůstal do roku 1956. Zde potkal další skauty a bývalé válečné odbojáře. Zapojil se do akcí skupiny, která se pokoušela o zpravodajskou činnost, mimo jiné monitorovali těžbu uranu. Na Nikolaji se také podařilo sestrojít čtyři funkční rádiové přijímače: *„Například se nám podařilo získat prakticky úplný přepis Chruščovova slavného projevu na XX. sjezdu KSSS, který vysílala Svobodná Evropa.“* V táborech se organizovaly i kurzy podzemní univerzity a přes civilní zaměstnance se do vězení pašovali knihy.

Koncem roku 1956 byl Kopt přemístěn do tábora Rovnost. Tam proti němu estébáci krátce před amnestií v květnu 1960 zahájili vyšetřování kvůli zpravodajským aktivitám ve vězení. Hodlali ho spolu s dalšími obvinít ze spiknutí proti režimu. Vyšetřování ale vyznělo do prázdna a tak se Miroslav Kopt po šesti letech dostal na svobodu. Za dobu věznění dostal 29 kázeňských trestů: *„Většinu vánoc jsem strávil v korekci.“* Když mu StB před propuštěním nabídla spolupráci, nekompromisně odmítl.

Ihned po návratu domů dostal Miroslav Kopt povolávací rozkaz na vojnu. Dva roky sloužil s dalšími mukly ve stavební četě. Od poloviny 60. let se znovu zapojil do ilegálních skautských aktivit. Když byl Junák v letech 1968–1970 obnoven, pracoval oficiálně v jeho vedení. S nástupem normalizace funkci opustil, organizoval skauty, kteří nedělali kompromisy s režimem. Až do pádu komunismu udržoval kontakty s redakcí rádia Svobodná Evropa, byl v úzkém styku s německými skauty, s jejichž pomocí posílal z Československa zakázanou literaturu a zpravodajské či politické informace. Státní bezpečnost ho neustále sledovala až do poloviny 80. let.

V listopadových dnech roku 1989 se Miroslav Kopt spolu s přáteli zasazoval o znovuzaložení klubu K 231, nakrátko byl politicky činný jako poslanec Občanského fóra. V březnu 1990 nastoupil do Úřadu pro ochranu ústavy a demokracie federálního

ministerstva vnitra, kde prováděl bezpečnostní prověrky pracovníků II. správy StB. U kontrarozvědky pracoval do roku 1999.

Autor textu Jan Horník